

การพัฒนาที่ยั่งยืน : กรอบแนวคิดและทิศทาง ยุทธศาสตร์

นำเสนอโดย

จักรมณท์ ภาสูกวนิช

30 มิถุนายน 2546

บริบทโลก : แนวโน้มและทิศทาง

บริบทโลก : กระแสการพัฒนาที่ยั่งยืน

เหตุ

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

ทรัพยากรโลกลดลง

ช่องว่างระหว่างประเทศ
รวย/จน กว้างมาก

หลายประเทศประสบ
ปัญหาเศรษฐกิจ

ความขัดแย้ง
ระหว่างประเทศ

ความร่วมมือ

การประชุมสุดยอด :
การพัฒนาที่ยั่งยืน
(World Summit)

แผนปฏิบัติการ 21
(Earth Summit)

สมัชชาโลกว่าด้วย
สิ่งแวดล้อมและ
การพัฒนา

การประชุมสุดยอดว่าด้วย
สิ่งแวดล้อมของมนุษย์

ผลที่มุ่งหวัง

1. ประเทศสมาชิกร่วมกัน
พัฒนาศักยภาพคน
2. ประชากรโลกมี
จิตสำนึก และร่วมกัน
พิทักษ์สิ่งแวดล้อม
3. เชื่อมโยงและแบ่งปัน
ผลประโยชน์ประเทศ
เข้าด้วยกัน

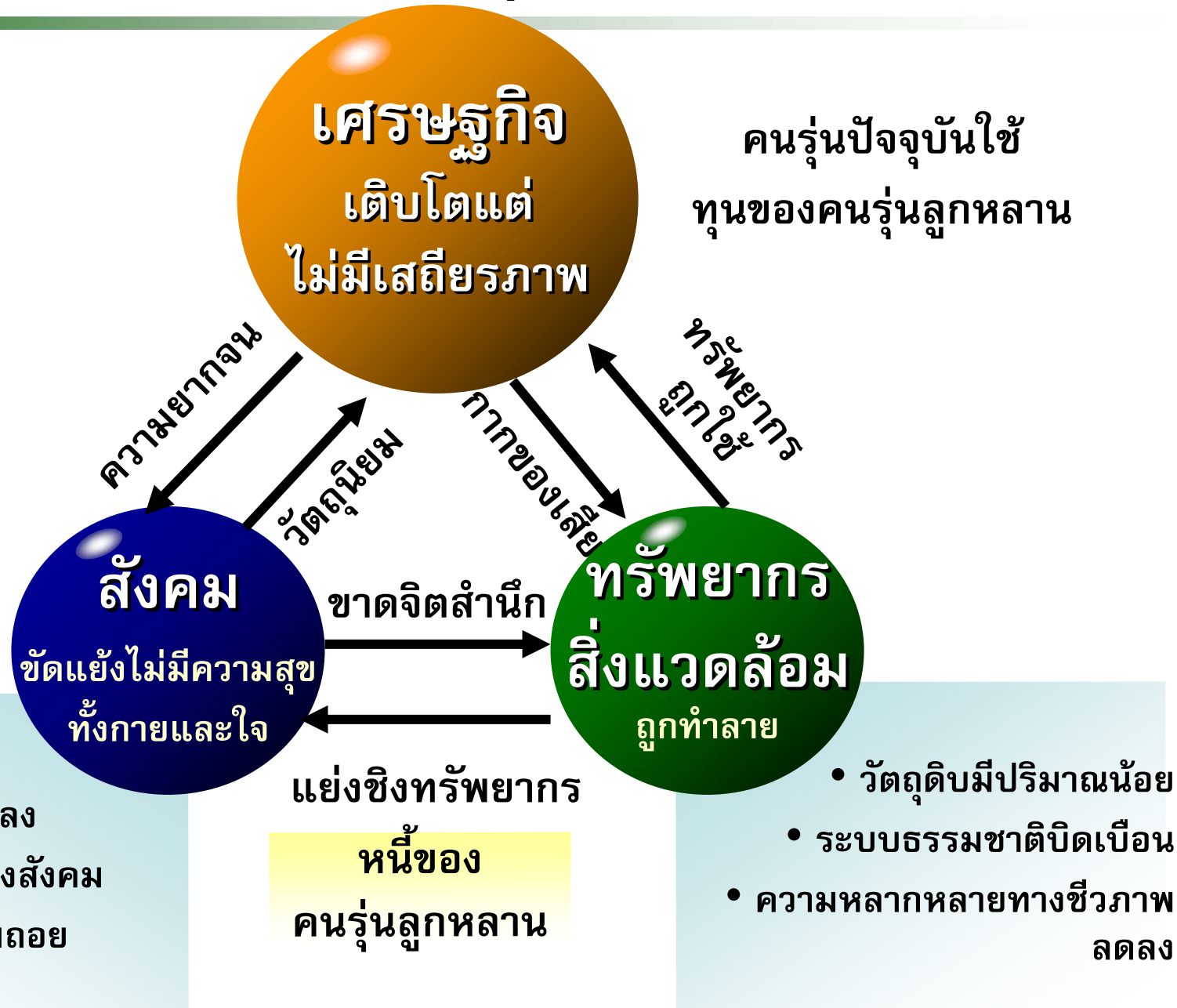

บริบทไทย : ผลการพัฒนาประเทศ

	2525	2535	2545	
เศรษฐกิจ (ล้านล้านบาท)	1.02	2.28	5.43	↑
น้ำขาดแคลน (ล้านลบ.ม.)	-	5,700	6,200	↑
ป่าไม้ (ล้านไร่)	97.9	83.5	81.08 (2541)	↓
อากาศ CO ₂ (ล้านตัน)	-	100	154	↑
จับสัตว์น้ำ (กก./ชม./ลำ)	43.5	27.8	13	↓
คนยากจน (ร้อยละ)	35.5	23.2	9.8	↓
ช่องว่างรายได้ (เท่า)	9.27	14.9	13.5	↑
อาชญากรรม (คดี)	85,617	97,850	162,998	↑
ภาวะจิตแปรปรวน (ต่อ1,000คน)	15.8	24.8	33.7	↑

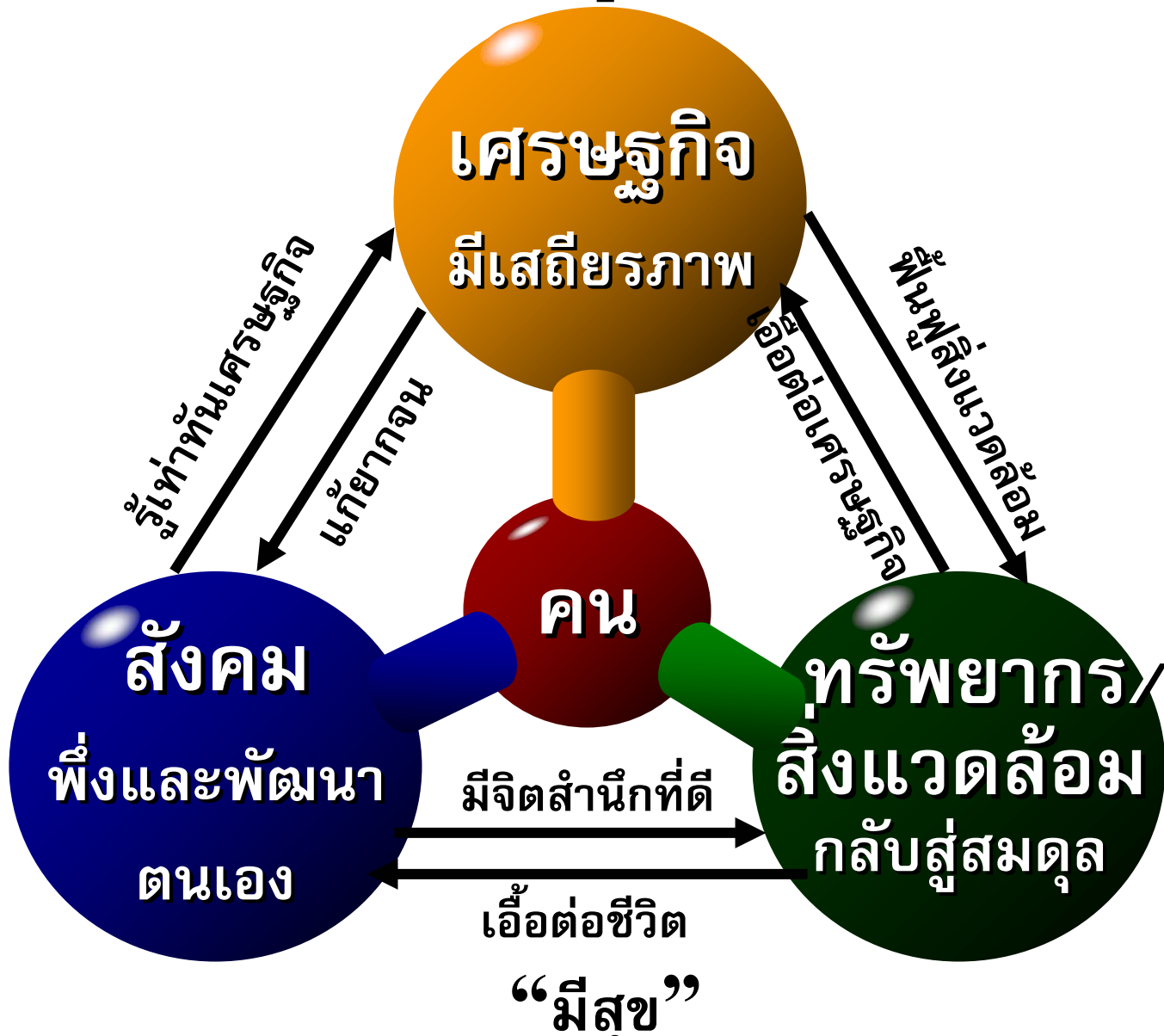

การพัฒนาที่ไม่สมดุล

แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน : ดุลยภาพ “อยู่ดี”

โลกาภิวัตน์และบริโภคนิยม

กระแสทุนนิยมและการเปิดเสรีการค้า

การปรับกระบวนการทัศน์

เมื่อวานนี้

มุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก

เพิ่มการบริโภคสิ่งฟุ่มเฟือยโดยคนส่วนน้อย
เปิดรับวัฒนธรรมภายนอกโดยไม่ปรับตัว

แสวงหาทรัพยากรและใช้ประโยชน์สูงสุดในระยะสั้น

วันนี้

มุ่งเน้นการเติบโตแบบสมดุล
มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม

เพิ่มการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นประโยชน์โดยคนส่วนใหญ่
รักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชุมชนเข้มแข็ง

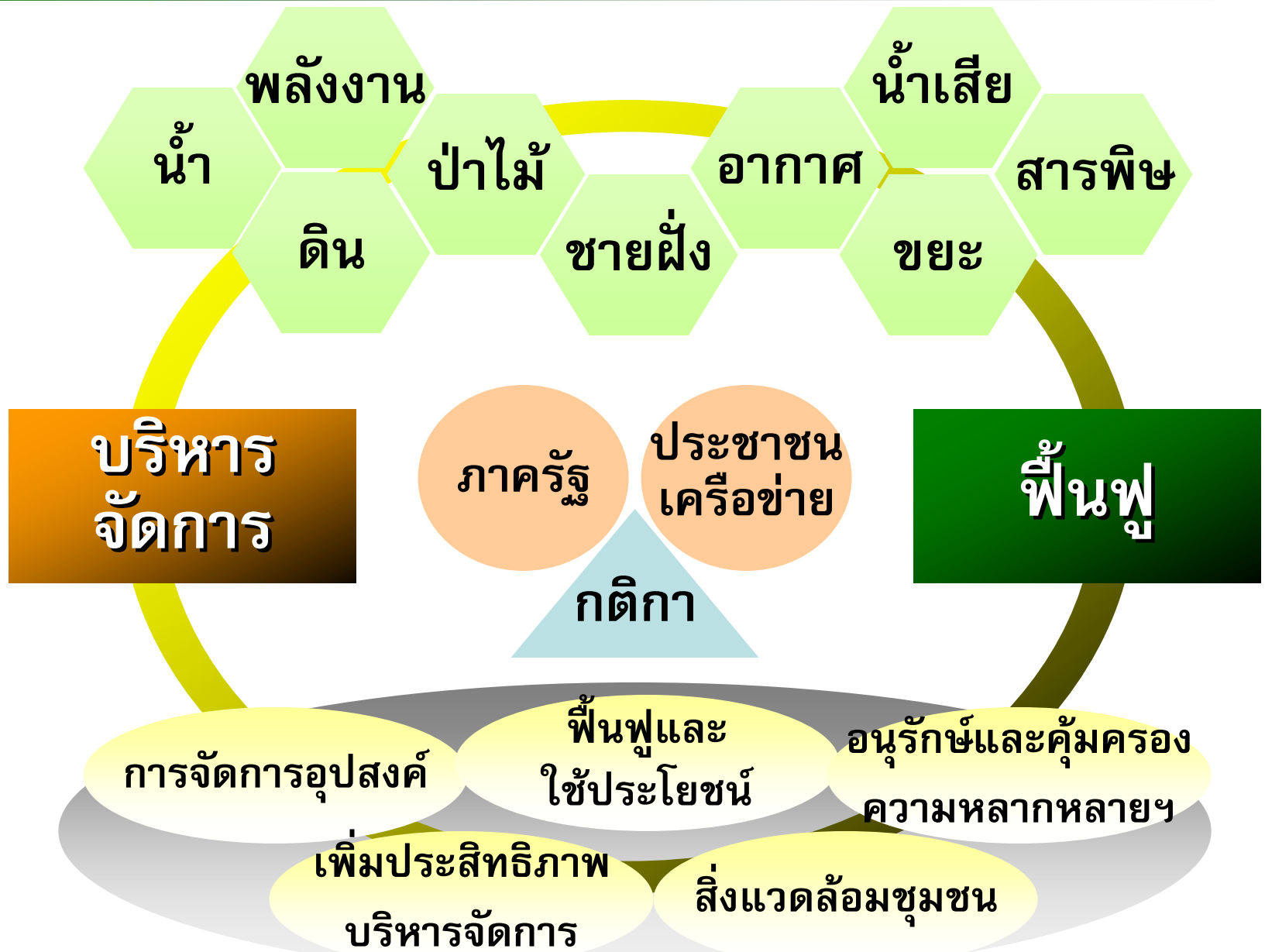
แสวงหาผลตอบแทนระยะยาวจากการใช้ทรัพยากร

วันพรุ่งนี้

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กติกาสังคมภายนอก

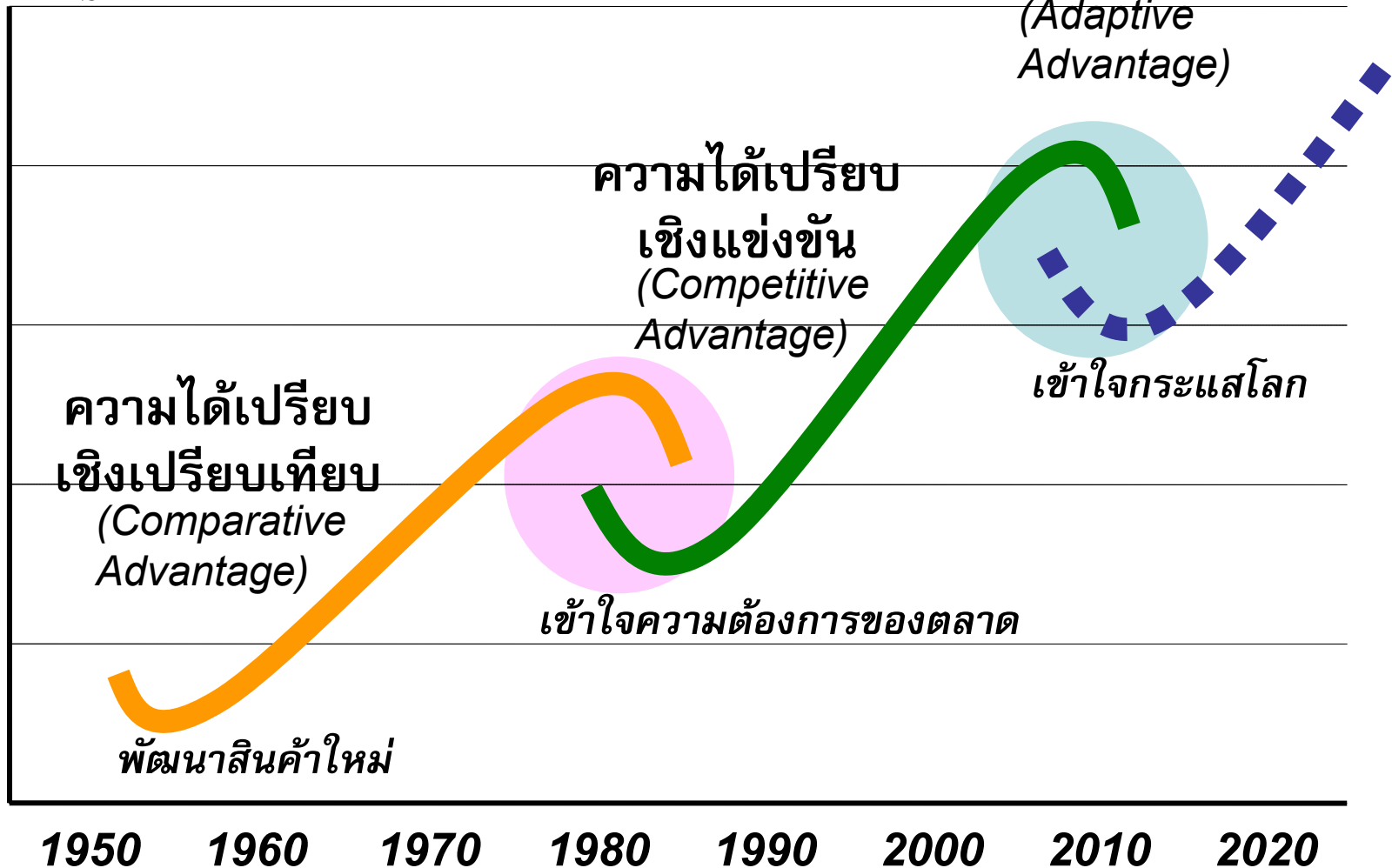
ความขัดแย้งภายใน

การพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต

การเติบโต
ทางเศรษฐกิจ

ความได้เปรียบ
เชิงปรับตัว
(Adaptive
Advantage)

การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

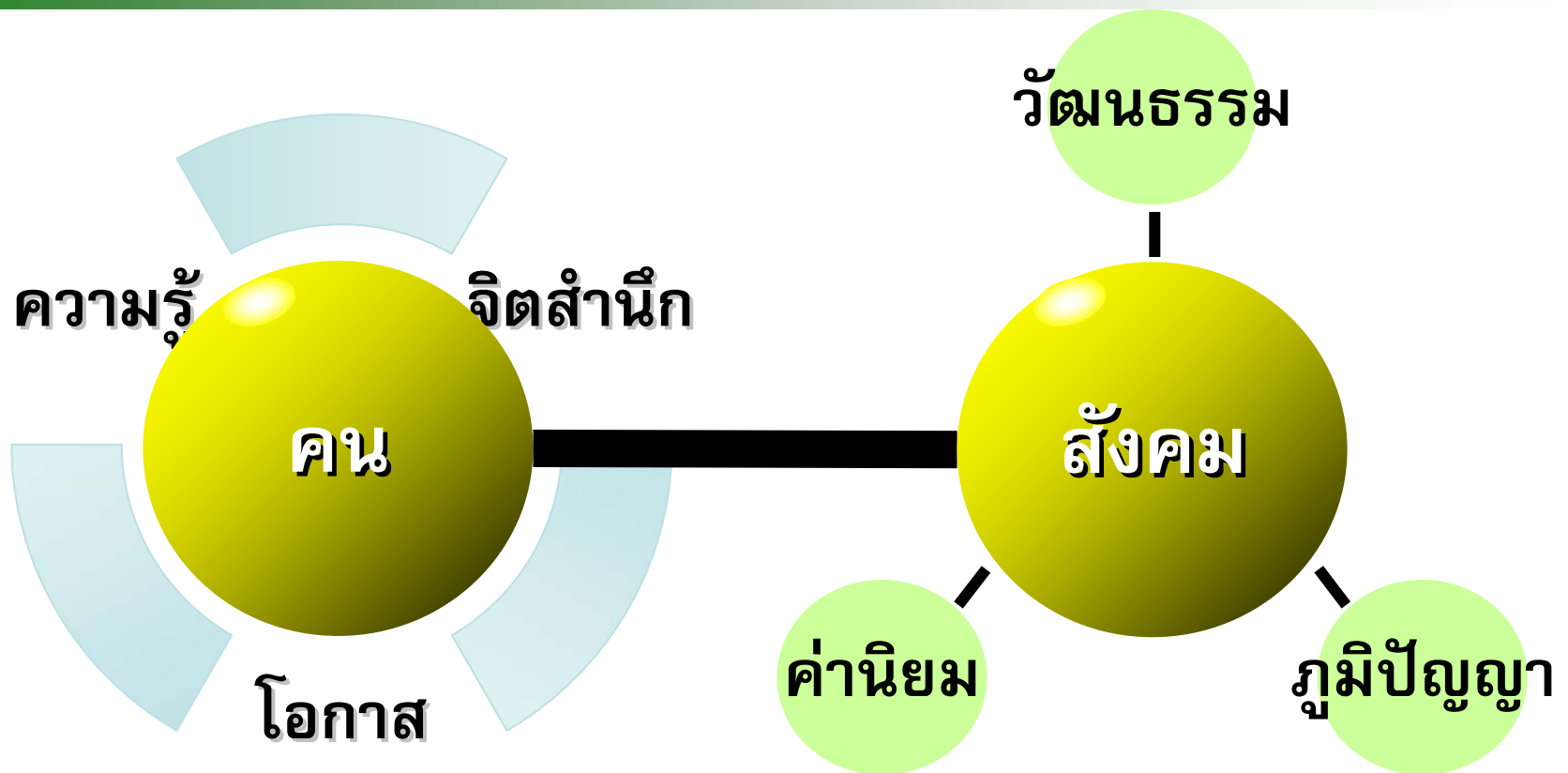
แนวทาง

ฐานความรู้ ความเป็นไทย	การผลิตที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจ คู่ขนาน	ประสานภายใน เชื่อมสู่สากล
สร้างบรรยากาศที่เหมาะสม Growth : Green			

- ยุทธศาสตร์
1. สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจมหภาค
 2. สร้างความสามารถในการแข่งขัน
 3. บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
 4. สร้างความเข้าใจและจิตสำนึก

การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

พัฒนาศักยภาพ		ระบบบริหารจัดการที่ดี
ส่งเสริมการเรียนรู้	การมีส่วนร่วม/ เครือข่าย	การพัฒนา ทุนทางสังคม
หลักประกัน 10 ประการ สำหรับคนไทย	ระบบคุ้มครองทางสังคม (Social safety Net)	

การพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระดับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

สังคม	เศรษฐกิจ	ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม
- พัฒนาศักยภาพคน ยากจน - ระบบคุ้มครองทาง สังคม - พัฒนาทุนทางสังคม	- คุณภาพของระบบ เศรษฐกิจ - การผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม - ธรรมาภิบาล ภาคเอกชน	- คุณภาพสิ่งแวดล้อม - ความหลากหลาย ทางชีวภาพ - ความสามารถในการ ฟื้นฟูทรัพยากร
เกณฑ์มาตรฐาน		ภาครัฐ เอกชน ประชาชน

การมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วน

- ให้การสนับสนุน คน ระบบ และงบประมาณ
- เพิ่มโอกาสให้ส่วนอื่นมีบทบาทในการพัฒนา
- เชื่อมโยงความร่วมมือ

ภาครัฐ

- มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ร่วมพัฒนาชุมชน และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

ภาคธุรกิจ

ทัศนคติร่วม
เคารพกติกา

ประชาชน

- มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม
- มีความเข้าใจในการปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมชาติ
- รักษาสีทิตขั้นพื้นฐาน

นักวิชาการ

- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
- เสนอแนะและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณะ

การบริหารจัดการสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาล้างแ้วดล้อม

ยุทธศาสตร์การจัดการลุ่มน้ำ

ยุทธศาสตร์รักษาป่าเขตร้อนฯ

ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจคู่ขนาน

ยุทธศาสตร์พัฒนา

ความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์พื้นที่ยากจน

ระบบคุ้มครองทางสังคม

**คณะกรรมการเพื่อ
การพัฒนาที่ยั่งยืน**

จัดการเชิง
พื้นที่

สร้างเครื่องมือ
ชีวิต

ปรับปรุง
กฎระเบียบ

แนวทาง

คณะกรรมการ

เวทีสาธารณะ

กระทรวง

กลไก

ชุมชน

สถานศึกษา

องค์กร
ธุรกิจ

-ผสมผสานความต้องการ
ของแต่ละภาคให้เกิด
ความสมดุล

-กำหนดนโยบายและยุทธ
ศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของ
ประเทศ

-ผลักดันยุทธศาสตร์สู่การ
ปฏิบัติและประสานความ
ร่วมมือของแต่ละส่วน

ระดมความคิดในการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มที่ 1
มิติจัดการทรัพยากร
สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลุ่มที่ 2
มิติเชิงเศรษฐกิจ

กลุ่มที่ 3
การพัฒนาสังคม
ที่ยั่งยืน

กลุ่มที่ 4
การพัฒนาด้านชีวิต
การพัฒนาที่ยั่งยืน

ความอยู่ดีมีสุข
ความสมดุล

การพัฒนาที่ยั่งยืน

หากท่านประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดเยี่ยมชม
เว็บไซต์ของ สศช. ที่ : ***www.nesdb.go.th***